

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**

Előzetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kőszíratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilt-téri közleményeket a kiadóhivatal

mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Az érem másik fele.

Lapunk előző három számának vezető cikkében igyekeztünk bebizonyítani milyen anyagi és kulturális előnye volna Szentes városnak abban, ha polgári leányiskoláját és tanyai iskoláit államosítja.

Most hátra van még, hogy megfordítsuk ez ügy érmét és megmutassuk ennek visszaját is, nevezetesen azokat a képzeletbeli hátrányokat, mikkel, némelyek állítása szerint, az államosítás járna. Természetes, hogy ezek ijesztgető voltát le fogjuk szállítani az igazi, értéktelenségük színvonalára és ha nem úgy áll a dolog, amelyennek mi feltüntetjük: módjukban áll az ellenkező nézetet levőknek ránk cáfolni. Ebből csak egészséges, — minden személyeskedéstől ment eszmecsere fejlődhetik ki, mely ez ügy teljes tisztázásához lényegesen hozzájárulna.

Azt hallottuk hangoztatni e fontos ügyek legutóbbi közgyűlési tárgyalása alkalmakor, hogy veszedelmesek az iskolaállamosítások már azért is, mert — mint a gimnázium államosításának példája is mutatja — ezzel elveszti a város minden további befolyását az iskolákra.

Hát lássuk: milyen ez az olyan nagyon féltett befolyás, melynek elvesztése olyan érzékenyen sújtana bennünket és mire van a városnak vagy községnek, mint iskola fentartónak egyáltalán véve befolyása az iskolánál?

A t a n t e r v megállapítására nincs semmi befolyása sem, mert az úgy a polgári, mint az elemi iskolánál a törvény szabályozza. A t a n t e r v szintén nem gyakorolhatunk befolyást, mert ez is megállapított dolog. Azt sem írhatjuk elő: mely tanönyveket vegyék az oktatás eszközeül, mert az nem tartozik az iskolaszékek jog- és hatáskörébe. Sőt még az iskolának t a n e s z k ö z ö k k e l való felszerelése tekintetében is csak odáig terjed a befolyásunk, hogy módunkban vane azokat egy-egy iskolának kisebb vagy nagyobb mértékben rendelkezésére adni. A l e g s z ü k s é g e s e b b e t azonban ezekből is adnunk kell, mert különben az iskola nem iskola.

Mi marad hát fent féltetni valónk, amit az államosítással elveszthetünk, olyasmik, amik szoros összefüggésben állnak az oktatásüggyel, az iskola köznevelődési feladatainak teljesítésével?

Semmi! Éppenséggel semmi, mert

amiket fentebb felsoroltunk, azok teljesen kimerítik az iskolautgy sarkalatos jogkörét.

Ami ezentúl fentmarad, az már a tanítóválasztáson és a tandíj megállapításon, vagy a tandíjmentesség megadásának jogán kívül mind inkább kötelesség mintsem jog. Mert ezeken kívül csak az iskola építése, fenntartása, fűtése, világítása, tisztogatása és javítása az, ami annak lételevel jár, — ezeket a kötelességeket pedig talán csak nem kell féltetni, hogy elmulnának rólunk az iskolák államosításával.

Az a két jog, mit a fentartó város ezek szerint az iskoláknál tényleg élvez: a tanítóválasztás és a tandíj megállapítás, vagy annak elengedése.

Ez utóbbinál a tanyai iskoláknál persze szó se lehet, mert ott tandíj egyáltalán véve nincsen. De a szerződés tervezet szerint — nem lehet erői szó a polgári leányiskolánál sem, mert — mint már előző cikkünkben írtuk — a szerződés itt lényegesen lejjebb szállította az állam által szedhető tandíj legmagasabb tandíjösszegét az eddiginél és azonfölül kiköti a város részére azt a kedvezést is, hogy az itteni polgárok gyermekeinek — már t. i. akik beiratkoznak — milyen százalékát kötelese az állam, ha ezt igénybe venni akarják — tandíjmentességben részesíteni.

Ezek szerint tehát, ha jogról általában szó lehet, vagy helyesebben jogfeladásról, — az egész mindössze is a tanítóválasztás jogára zsugorodik össze.

Hiszen igaz, nagyon szép a k o t m á n y o s jog a s z a b a d választás joga. De talán egyetértt velünk mindenki abban, ha azt állítjuk, hogy ez éppen a közoktatás-ügynél egyike a legveszedelmesebb jogoknak. Kétlélű fegyver, mellyel rendszeren az tesz magában kárt, aki használja.

Hét tanítót választunk és ettől elesünk, ha az iskolákat államosítottuk. Pályázik egy-egy állásra — mondjuk — 10-15 tanító. Vajon a szabad választás magasztos elve mellett mindig az dönt a választásnál: melyik pályázónak milyen a képesítettsége, bizonyítványa?

Korántsem! A pályázó úrak sorra járnak az iskolaszéki tagokat. Aki többet képes közülük a maga részére meghódítani, — bizony többnyire az a győztes a választásnál. A bizonyítványokat üsse kő.

Hiszen főgimnáziumunk községi élete elég tanulságos bizonyítékot szolgáltatott a mellett, hogy ez így van. Öt-hat éves pályautása alatt a gimnáziumi bizottság — a főgimnáziumnál — kétszer választott be sikeresen: egyszer egy — az előadásokra is berugott állapotban menő tanárral, egyszer meg azzal, hogy sikerült — párt szempontból — egy k r e t i n t bevennie a tanterületbe.

Ime ilyen az a jog, amit annyira féltünk. Hát még ez annyit, hogy nem államosítva — évi 2900 frttal többbe kerüljön Szentesnek az iskolafenntartás?

Azt fogják ez ellen felhozni, hogy a kinevezésnél meggyőző a protekció és ha ez nem: az állammal is megeshetik, hogy egy-egy kinevezéssel felsül, mert az illető nem felel meg feladatának.

Ez igaz. Csakhogy ily esetben az állam rövidebben bánhat el az alkalmazatlan egyénnel, mint a város, mert olyan fegyelmi jogot is gyakorol, a milyent mi sohasem gyakorolhatunk; — megteheti ugyanis, amit most is megtett egy tanítónóvel, hogy az illető tanítót büntetési képen elhelyezi valami félreeső zugába az országnak.

Tessék csak mindezeket igy meg-szívelni, mert nem túloztunk semmi-ben s aztán, ha legközelebb ismét a közgyűlés elé kerül ez az ügy: a szerint határoznai.

Rossz anyák. A magyar népen mindjobban elhatalmasodik egy veszedelmes, bűnös indulat: fél a gyermektől, s ha könnyen teheti, szívesen szabadul a gyermekneveléssel járó teherrel. Különösen ha kettőnél több a gyermek, már nyűg neki és megkönnyebbülten lélezkzik, ha az isten elszólitja ez árnyékvilágból a kis porontyot. Nem törődik vele, nem gondolja eléggé, a malacát jobban sajnálja, ha elpusztul, mint a gyereket. Több ennél: sok asszony meg sem várja a fölös gyermek világrajöttét, bűnös kézzel már előbb kioltja a magzat életét, még a saját életének veszélyeztetése árán is.

Ez egy ma már elterjedt szokás, melynek bűnös voltát a nép át sem érzi. Megteszi mindenik és gyámoltalan a neve annak az asszonynak, aki nem teszi; háza megtelik gyerekekkel, mint rajjal a méhkas. Az ilyen jóra való anyát gúnyolja a többi. Ügyesnek, életrevalónak kell lenni, mondják, különben koldustársisznját akaszthatunk a sok gyerek nyakába és vénségünkre a más kenyereére szorulunk.

Ez a felfogás, melyet a szegénység, a nehéz megélhetés, a nagy közteher táplál. Nagy a szegénység, kicsi a vagyon, minek ahhoz a sok gyerek? Ilyen körülmények közt nem is lehet csudálni, hogy akad olyan elvetemült nő, aki a nép ezt a felfogását hasznára fordítja s jó jutalom fejében még ösztökéli és segíti is az asszonyokat természetellenes, anyai érzésüket megtagadó, gonosz üzemükben. Azon kell inkább csodálkozunk; hogy a hatóság nap napra rá nem bukkan azokra a sötét alakokra, kik bűnös kézzel immár a magyar faj élőfáját ölik ki.

De nemcsak a nép asszonyai ilyen rossz anyák. Ugyanílyenek a nagy városok asszonyai is, és mindenütt kerül segítő társ ezekhez az üzemekhez.

Kőrösön most egy füzet jelent meg erről a sötét bűnről, abban el van mondva, hogy intelligens asszonyok, sőt családapák is fordultak egy ottani javasasszony boszorkánkonyhájához, hogy gyerekhad ne verje fel a házuikat. — Vajjon nem ütött e tanyát ez a förtelmes bűn nálunk, Szentesen is?

Nagy veszedelme ez a magyarságnak, erkölcsi és nemzetgazdasági veszedelem egyaránt. Bizonyítja ezt B e k s i c s Gusztávnak a Magyar faj jövőjéről írott, nagytudású könyve is.

Ő ugyanis statisztikai adatokkal bizonyítja be, hogy a magyar nemzet csak nagy szaporaságának köszönheti erejét és felsőbb-ségét e hazában; s ennek "a nevezetes faji tulajdonságának köszönheti azt, hogy az idők viszontagságaiban el nem pusztult, hogy annyi balszerencse közt meg nem törve, meg nem fogva, sőt tetemesen népesedve él és hatalomban áll a magyarság.

Mi lesz velünk, ha mindenféle kelletlen és káros jelenséghez, mely erőnket csökkenti, még az is hozzájárul, hogy fajunk elveszti azt a legfőbb kiválóságát, mely a nemzetet fentartotta?

Minden lehet eszközzel iparkodni kell, gátat vetni a veszedelmes áramlat terjedésének. A jó magyar nép közt neveléssel, birtokpolitikával, szívnemesítő tanításokkal és a bűnös alkalmasszerzők irgalmatlan üldözésével, a városokban pedig a megélhetés viszonyainak javításával és a lelkijavak mélyítésével kell visszatéríteni a tévelygőket a társadalmi és családi élet rendes és természetes útjára.

Ezek kényes és kínos kérdések, de nem szabad elhallgatni őket, nehogy úgy járjunk mint a franciák, akik sokáig titkolóztak, most meg újságban, beszédekben tudós tanulmányokban és számtalan röpiratban nem győzik eléggé rajzolni legnagyobb veszedelmüket, mely abból áll, hogy a nemzet nem szaporodik:

Az ilyen nemzet előbb utóbb feltétlenül alárendelt sorsba jut azokkal a nemzetekkel szemben, amelyekben erős és egészséges faji ösztön él.

Megbecsült érdemek.

Lapunk előző számában hirt adtunk Mindszent község közönségének azon nemeslelkű, igazán főnnekt gondolkozásra valló elhatározásáról, mely szerint a községnek derék polgársága közakarattal és egyértelmű lelkesedéssel kisorsút font a társadalmi élet egyik kitünőségének, a községi képviselő-testület legszerényebb tagjának homlokára: Mindszent község diszpolgárává választotta meg Keller Lajos róm. kath. plébánost. Adatlan közéleti viszonyaink közepette a komolyan gondolkozó szemében igazán

esemény számba megy a mindszentieknek ez a derék elhatározása.

Nemcsak azok, a kik a vármegye határain kívül állva céltalosan sugalmak után alkotnak képet felülünk, mi saját magunk örömteli megdöbbenéssel állunk meg e jelenség előtt, s önkénytelenül ál a kérdés ajkunkon: való hát és nem kém csakugyan, hogy Csongrádvármegyében még van értéke a becsületnek, s jutalma van a közhasznú, önzetlen munkálkodásnak?!

Pedig nem álom, megtörtént dolog, hogy a vármegyének alig 12 ezrenyi lelket számláló egyik községe, az anyagiakban oly annyira szegény, de gondolkozásában oly nagyon kimagasló erkölcsi testület, bizonyosságot tesz a felől, hogy a polgári erények, az igazi érdemek, elismerésre méltók és jutalmukat nyerhetik még ebben a hirhedett vármegyében is.

Mindszent község közönsége diszpolgárává választotta Keller Lajost, aki húsz hosszú esztendő folyamán nem csupán a lelkikben volt szeretetre méltó, áldott, jó pasztora az ő nyájának, de kezdeményezője, támogatója volt minden jószándékú törekvésnek, mely a község lakosságának javára irányult.

A kik Mindszent község utóbbi két évtizedes fejlődését figyelmeztet méltatták, bizonyosságot tehetnek róla, hogy a jók legjobbjai között mindenkor és mindenütt ott szerepel Keller Lajos, mint a felvilágosultságnak fagyavivője, a becsületességnek mintaképe, a tudományosság apostola, a hitűességben türelmes egyházi férő, a politikai harcokban békitő jóbarát, értelmes gazda és önzetlen pártolója minden igaz, minden nemes ügynek.

Keller Lajos azoké volt, azoknak élt 20 esztendő óta szakadatlanul, a kik tehetőségükhöz mért legszebb jutalmukkal tüntették ki őt ez úttal; mindszent polgár volt szív és lélek szerint; disse a polgárságnak: a szó legszorosabb értelmében diszpolgár, a mivé a jó mindszentiek nyilvánosan is felavatták.

Az a meghatóan kedves ünnepély, mely az elmúlt hétfőn Mindszent községben vallás felekezeti, politikai és társadalmi külömbőség nélkül egyesítette a községi élet iránt fogékony elemeket, fényes bizonyossága annak, hogy a legadazabb harcok közepette is van egy semleges tér a küzdőfelek számára, a hol egymásnak baráti jóbort nyújtva, egyesült erővel lobogtathatjuk a zászlót, melyre az igazi érdemek becsületét írjuk jelszöként.

Mindszent község képviselőtestülete e napon adta át gyönyörűen formált diszpolgári oklevelét Keller Lajosnak. Ott volt az ünnepélyen Mindszent község társadalmának minden rétege; megnyilatkozott a hála és elismerés, könnyéig megindító legszebb hangjain. Volt egyszerű beszéd, csillogó szónoklat, miniszteri sürgöny, baráti levél... de a legszebb volt bizonyára, dicsőséges glóriájában az egyetértés anygala, mely az ünnep-lők fölött kiterjesztette szárnyait s boldog mosolytal szemlélte, hogy milyen jóbarátok is ezek az ellenségek!.

Mindszenti derék polgártársaink jó példadása legyen buzdítás arra, hogy a Keller Lajoséhoz hasonló igaz érdemeket mi is tudjuk becsülni, s ne faragott képet, pogány bálványt imádjunk parancsoló szóra, de szívünk és lelkünk szent meggyőződésével hajtunk fejet megannyian a hazafias erények előtt!

Ujdonságok

Szentesen, 1900. április 5.

— Nincs munkásszerződés. Tavaly és harmadéve ilyenkor már nap-nap után vonultak fel a munkás csapatok és a gazdák az aratási szerződés megkötése végett a jegyzői hivatalba, — most azonban alig kerülnek szerződő felek, dacára annak, hogy a szerződési feltételek általában ugyanazok, melyek mellett tavaly kötöttek a szerződések. Később a munka nagyon megszorodik a jegyzői hivatalban, s a felek naphosszant várhatnak még a sor rájuk kerül, s így saját

érdekében cselekszik mindeki, de a hivatalos teendő eláthatását is megkönnyíti, aki minél előbb megkötöti az aratási szerződést.

— Borjudijázás. A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület, — mint eddig minden évben, úgy ezúttal is, a f. évi tavaszi országos vásár alkalmával borjudijázást rendez, s az erre vonatkozó hirdetésnyét a jövő hét folyamán fogja közre bocsájtani. Mely hirdetésnyre már előre is felhívjuk a gazdák közönség figyelmét.

— Csalás gépekkel. Többször már e lap hátsó oldalán is, de talán az ország minden lapjában volt már figyelmeztetve a gazdaközönség, hogy az utazó gépügynökök hazug állításainak ne üljön fel, mivel a jóhiszemű vevő a legtöbb esetben áldozatául esik az ügynökök lelkiismeretlenségének. Sőt a példán való okulás végett konkrét eseteket hoztunk fel, midőn egyes gazdák egész vagyonukkal fizették meg könnyen hívőségüket, s minden figyelmeztetés dacára is bele mentek olyan vásárlásokba, hol míg egyrészt a vásárlás összegének kifizetése anyagi erejüket túlhaladja, másrészt annyival túl fizetik az ilyen gépeket, hogy tisztességes adás-vételnél gyakran fele árban beszerezhetnék azt, Sajnos, hogy ezúttal ismét egy ilyen becsapott áldozatról kell meg emlékeznünk; S z e g i József polgártársunkról, kit F a z e k a s Antal helybeli ügynök és S z é k e l y Soma az Első Magyar Gazdasági gépgyár ügynöke addig itattak a tanyán pálinkával, míg alá nem írt egy kötelezvényt, melyben egy 6000 firtos cséplőgépre nérszletfizetésre való megvételére kötelezte magát. Megnyugtatásul azt mondták S z e g i n e k, hogy az írásban benne van az is, hogy ha esetleg a vételt megbánná, majusig joga leszjattól elállani. Alig távoztak el azonban az ügynökök, Szegei megmutatta az ott hagyott másolatot egy nálánál józanabb polgártársának, aki rögtön felvilágosította, hogy abban a lerendelés jogáról szó sincs, s hogy ezzel őt alaposan becsaptak. Akkor tért csak magához egészen Szegei, s hirtelen rémületében fűhöz-fához kapkodott, s szaladt a városba, hogy a pesti úrnál rendezze a dolgot, az azonban akkor már egy szebb vidékre pályázott, a hol még szintén vannak becsapható, s jóhiszemű emberek, kiknek a rendes áránál 2000 fttal drágábban is ellehet adni egy-egy gépet. Szegei azután a gyárhoz fordult, hogy őtet leléteztették, s úgy írták alá a kötelezvényt, neki a gép nem kell, mivel azt ki sem tudja fizetni. Mire a gépgyár azzal felelt, hogy a vételárból 5000 firtot betáblázott a Szegei összes ingatlanaira, s a vége csak az lesz hogy a gépet Szegeinek a nyakára küldik, s ha nem tud fizetni, szépen elfogják árvereztetni az ingatlanait Szegei most végső kétségbeesésben okirat hamisítás miatt tett fenytő feljelentést az ügynökök ellen.

— Halálozás. I r á n y i Dezső, kir. albiró, szegedi tekintélyes köztörvényhatósági tag, a folyó hó 2-án hirtelen elhunyt. A megboldogult a város közéletében előkelő szerepet vívó, a Dugonics Társaság rendes tagja volt, s Szeged egész társadalmára lesújtólag hatott a gyászhir.

— Hamis pénz. Mindig akad könnyű lelkiismeretű ember, ki boldogulását a szerencse corrígálásában akarja feláldolni. S míg egy része embertársainak megkárosításával kíván boldogulni, kerül olyan is; ki az államkincstár megkárosításával, a pénzhamisítás nem épen könnyű mesterségével akarja pótolni Fortuna kegyét. Ilyen hamispénz került forgalomba

a minap, egy 5 frtos bankjegy, mit egy eddig ismeretlen asszony adott át Sipos István hentes fiának, — felváltás végett. A fiú midőn a pénzt egy üzletbe bevitte, azt gyanúsának találták, s rögtön jelentést tettek róla a rendőrségen, s a bankjegyek az adóhivatalnál történt megvizsgálása alkalmával fényes kitétt, hogy a hamis, s minék egyik legfőbb bizonyítéka, hogy a bankjegy piros száma egyszeri nedvesítésre már feloldódott. A bankjegy egyébként oly rendkívül ügyes utánzat, hogy még szakértő is csak a legfigyelmesebb vizsgálat után képes annak hamis voltát megállapítani. A felmerült esetről kifolyólag figyelmestebbek tehát a közönséget, hogy a forgalomból már-már teljesen kikerülő 5 frtos bankjegyek elfogadásánál óvatos legyen, s annak valódiságáról legkönyebben úgy győződhetik meg, hogy az igazi 5 frtosnak piros sorozat száma még többszöri megnedvesítés és dörzsölés után sem oldódik fel. Az asszonyt, — ki a bankjegy vizsgálása alkalmával eltűnt — még nem sikerült megtalálni. A vizsgálat azonban tovább folyik.

— Pályázat mérnöki állásra. Cs a t ó Zsigmond dr. alispán egy a Szentés városánál üresedésben levő, s évi 1600 frt. fizetéssel javadalmazott mérnöki állásra, apr. 21kig lejárá határidővel — pályázatot hirdetett. A pályázat feltételeit lapunk vonatkozó hirdetésében találják meg az érdeklődők.

— Talált szekrénytakaró. A rendőrségen egy himzett fekete selyem szekrénytakaró, mint talált tárgy, letétbe van helyezve. A szekrénytakarót, melyet a felső-párti ev. ref. iskola előtt találtak, a rendőrségi iktatókiadó hivatalban veheti át a tulajdonosa.

— Képzőművészeti kiállítás. A szegedi képzőművészeti egyesület f. évi április hó 1-én nyitotta meg 3 ik tárlatát. A városi hatóság élén megjelent főispánt K á l l a y A l b e r t e t, S t e l c z e l F r i g y e s az egyesület elnöke szép beszédben üdvözölte, köszönetet mondván egyúttal V a s t a g h György festőművésznek, Szeged jeles fiának, hogy határozott és fíradhatlan buzgóságával támogatta az egyesületet a 3-ik tárlat rendezésében. A főispán lendületes beszédben valasztott és a tárlatot megnyitotta. A kultúrpalota délszaki növényekkel pompásan díszített csarnoka és termei alig voltak képesek befognani a nagy és díszes közönséget, a mely mind nagyobb hullámokban tödült a kultúrpalota felé. — Általános volt az elragadtatás a kiállítás műremekek, a mesteri rendezés és gazdag díszítés fölött, mely első sorban V a s t a g h György festőművész érdeme, a ki az általa rendezett tárlattal világvarosba varázsolta a közönséget. A piece de résistancei, V a s t a g h Géza 2 oroszán családja és a Kuidó birkák, oly vonzó erővel hatottak a közönségre, hogy körülöttük a közlekedés megakadt. — A szegedi képzőművészeti egyesület a tagok között leendő kisorsolásra a következő festményeket jelölte ki. S p á n y i Béla »Hajnal«, J e n d r a s i k Jenő »Füvés utala«, V a s t a g Géza »Oroszlán feje«, N a d l e r Róbert »De nehézsé«, F e l e p y »Ponyodi part napnyugatorok«, N e o g r á d y Antal »Pipacsok«, K o s k a l Jenő »Velencei részlet«, N y i l a n y S a n d o r »Tajkép«, K e l e t i G u s t a v »Tajrészt a főhercegi parkból Kis-Jenő«, H e g e d ú s László »Szerús kertben«, T e l e p y K a r o l y »Hajógyar Ujpesten.« A szomszédos metropolisnak az évenként művészi tekintetben mindinkább nagyobb arányokat öltő képtárlatának megtekintésére felhívjuk azon olvasóink figyelmét, kik annak tartama alatt Szegeden megfordulnak.

— A tanyák világában. Télen, mikor a gazdasági munka szünetel, ráérnek a tanyákon élő emberek szomszédolni, s ilyenkor — egyéb foglalkozás híján — termékeny talaja van az emberszólásnak és rágalmazásnak. Egy ilyen szájról-szájra adott hírek a következőképpen volt

az a névtelen levél is, melyet egy pár hónappal ezelőtt a királyági tanyák közül a rkaptánysághoz küldöttek, s melyben egy leányt (kinek a nevét — miután a dolog még beigazolást nem nyert — kimelethetlő elhallgatjuk) azzal a szörnyű bűnnel vádolnak, hogy szegénységtől — magzatjának elsikkasztásával szabadult meg. A rendőrség a feljelentés folytán megindította a vizsgálatot, melynek eddigi egyetlen eredménye, hogy a névtelen levél íróját sikerült kipuhatolni, maga a bűncselekmény még nem nyert beigazolást; s abban a vizsgálat tovább folyik.

— Tűz. B i m b ó István I. t. 775 számú háza tegnap hajnali fel négy óraker kigyulladt. Az ócska nádfelelő lakóház tetőzete a gyors segély dacára teljesen leégett, a melléképületeket pedig, dacára annak hogy tűzfal nem volt, sikerült megmenteni. A tűz keletkezési oka felől a szomszédok igen gyanus dolgokat sutognak. A laképület két társaságnál is volt biztosítva.

— Kossuth Ferenc levele. B u d a i István, a helybeli első cigány zenekar karmestere, egy igen szép és érzéletes dallamú K o s s u t h nótát szerzett, melyhez a hazafias érzésű szöveget K ö m ü v e s Imre írta. A zeneszerző karmester a dalnak egy példányt megküldötte K o s s u t h Ferencnek is, ki ezt a következő tartalmú levélben köszönte meg:

T. cz.
Budai István cigányprimás
Szentés.

Azt a szép Kossuth nótát, melynek ön szerzte a dallamát: megkaptam, örömmel fogadtam.

Honismeretét szől minden hangjából: fogadja érette köszönetemet, elismerésemet. Valahány Kossuth nóta terem, az mind egy-egy apostola a hazá, a szabadság, a függetlenség szeretetének. — Adja Isten, hogy az önéit is minél többen ismerjék.

Hazafias üdvözzettel:
Kossuth Ferenc.

— Névtelen levelek. Rossz világ jár a városi kormcsárosokra, nem mintha mulató ember azon a tájékon nem akadna, hanem mivel állítólagos elkeseredett feleségek és anyák egyre-másra küldözgetik ellenök a névtelen feljelentéseket, hogy férjeiket és fiaikat erőszakkal napokig ott tartják, s pénzüktől teljesen kifosztják. Ilyen feljelentések érkeztek B e r é n y i F e r e n c, J e n e i I s t v á n, S z é k e l y S á n d o r és P a r d i B á l i n t kormcsárosok ellen. A rendőrség valamennyi feljelentés alapján megindította nevezettek ellen a vizsgálatot, de minthogy a vádakból semmit sem talált beigazoltnak, — a további eljárást beszüntette. Valószínűleg az egész dolog csak koholt volt, s vagy rossz akaratból, vagy kenyérrigységből származott, mit a feljelentések egyöntetűsége és tervszerűsége is igazolni látszik.

— Postahivatalunk helyisége. Évek óta égető kérdés képez, s hiába vár megoldásra; posta-távirda — és távbeszélő hivatalainknak célzzerű s a nagy mérvben fokozódott forgalmának megfelelő elhelyezése. A hosszú, meddőnek mutatkozó tárgyalások végre-valahára most már talán a kellő eredményre vezetnek, mert mint értesülünk, a posta és távirda igazgatóság a postapüület céljaira bérbefogja venni az egész N y i r y G e r z s o n - f e l e házat, s a szükséghez képest átalakítva, tágas helyiségek fognak szolgálni a nagyforgalmú postahivatal munkájának lebonyolítására. Örömmel reagizáljuk e hírt, mert úgy a közönség, mint a posta és távirdahivatalnokok érdekében fölöttébb szükséges, hogy a mizérabilis álla-

potok megszüntetésével ez a kérdés a helyes megoldás stádiumába kerüljék.

— A hirdetési bélyeg eltörése. A magyar ipar és kereskedelem legközelebb nagy nyűgtől fog megszabadulni: a pénzügyminiszter törvényjavaslatot készített a hirdetési bélyeg eltöréséről, s már be is nyújtotta a képviselőházhoz. Ez a bélyegilleték anomália volt, melyet már mindenütt eltöröltek. Az államnak aránytalanul keveset jövedelmezett, míg a hirdetést — különösen a kisebbeket, nagyon megrágitotta, s mondhatni kérék-kötője volt az ipar és kereskedelem fejlődésének. A hirdetési bélyegmentesség valószínűleg még a folyó év majus vagy június havában életbe lép s a hirdető közönség ezzel egy teltől fog menekülni.

— Bitangásban. Derekegyháza község előjárósága tudatja a rendőrséggel, miszerint a tempoháti uradalomban 1 fehér szőrű, csakó szarvú, balfarán G. D. bélyeggel ellátott tehén fogatott fel. Igazoltt tulajdonosa a bitangásban lévő jószágot, a nevezett gazdaságban, bármikor átveheti.

Foulard-selyem-ruha 8 frt

40 krtól feljebb 14 méter! postabőr és vámmentesen szállítva! Mintak postastordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 60 krig méterenként.
Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. 3

Köszönetnyilvánítás.

Folyó évi rendes közgyűléseikből A Szentési központi takarékpénztár: 20, Szentés vidéki takarékpénztár 15, Szentési vidéki takarékpénztár tíz koronát voltak szívesek a szegénygyermek felruházására juttatni; nem különben az evang. nőegylet is jótékony céljainak előmozdítására ugyan ez intézetektől 10—10, illetve 20 korona adományt vett. Ugy kis egyházzam, mint jótékony nőegylet nevében nevezett érdemes intézetek tekint. Igazgatóságainak őszinte köszönetemet nyilvánítottam.

Szentésen 1900 április 4-én.
Petrovics Soma
evang. lelkes.

Meghívás.

Minthogy a szentési polgári olvasókörnek f. évi március 25-ére összehívott közgyűlés nem volt határozatképes, a közgyűlés f. é. április 8-án azaz vasárnap d. u. 2 óraker fog megtartatni. E közgyűlésre, mely az alapszabály értelmében tekintet nélkül a megjelenő tagok számára jogérvényesen fog határozatni, a kör tagja tisztelettel meghívattak.

Az elnökség.

A közgyűlés tárgyai ugyanazok, amelyek az első ízben összehívott közgyűlésre voltak kitűzve.
Szentés 1900. márc. 31.

Színház.

Az első zsúfolt ház! Megtört végre színházlátogató közönségünkhöz eladásában zsúfolt ház előtt ment. A szó szoros értelmében zsúfolt ház előtt annyira, hogy helyhiánya miatt többen kénytelenek voltak visszafordulni a színházról. Igaz örömmel jegyezzük fel ezt a körülményt, s most már, hogy a jég megtört, hisszük hogy a nézőtér nem fog ezentúl ürességtől kongani. Nagy színházi estről számolunk be esztal. Szombaton Audran bájos zenéjű operet-téje: »A b a b a e« került színe s szerzett a közönség számú közönségnek egy valóban élvezetes estét. Már több ízben volt alkalmunk tapasztalni, hogy a jelmezek s a kiállítás semmi kívánniival sem hagynak fenn, de ennek a darabnak scenikai rendezése igazán

meglepi volt. A darab maga egy kedves bohóság, s a zenéje: az hamisítatlan édes, behizelgő francia operette-zene s az ének-számok at Sugár Aranka (Alezia), Gá-bos Nelli (Lancelot) és Mihályi Ernő (Maximin atya) remek előzettel kapcsolatban juttatták érvényre. Ferenczi (Hilarius) és Lomniczy né (Hilariusné) a szokott pajzán kedvelő játszóttak s kacagatták a közönséget s a kerek, összevágó előadásban ez estén kivette a maga részét a kis Fóti Frida is, Josse tanonc szerepében.

Vasárnap Verő György látványos szimfonia, a »Hadak útja« adatott elő, szép számú, lelkes közönség előtt. Természetesen már maga tárgy is olyan, hogy felvillanyozza a magyar szíveket, s ha hozzávesszük, hogy színészeink kitűnő alakításokat nyújtottak, el kell ismer-nünk, hogy méltán zúgott fel a sűrű tapsvihár. Mihályi Ernő (Zakár Gergely), Sugár Aranka (Észter) Gá-bos Nelli (Anikó) bravuro-s tüzzel rajzolták meg alakjaikat, míg az örmény kereskedő pár: Ferenczy (Zakár Domo-kos) és Lomniczy (Kiriska), allandó derult-séggel tartották a közönséget.

Hétfőn Blumetnhall és Kadelburg német társzerzők »Aranykakas« című énekes bohó-zata került színe másodsor, zsúfolt ház előtt, s falengedő kacagás kísérte az előadás menet-ét egész este.

Amint az első előadás alkalmából meg-írtuk: a siker oroszlársze most is Tóth Antalnak jutott, aki olyan törlémszett kabie-nel alakot csinált a soproni lampagyárosból, hogy minden szava, minden gesztusa a Krak-szelhuberek ősi típusát domborította ki. A komikum, mellyel ezt a jeles alakot megraj-zolta, olyan ellenállhatlan volt, hogy a nagy-számú közönséget nyílt színen is többször lel-kes tapsra ragadta.

Kitűnő segítő társai voltak, az ambici-ozus, rokonszenves Szathmáry Lajos (dr. Gyárás), Kápolnai Juliska (Erzsi), Fóti Frida (Klárka), Torossy Katica (Szibáné), Viragháti (Müller), Ferenczi (Füreg Antal) és Baróthy (Horváth), míg Mezei Nina a kis pikkoló szerepében ügyes-kedett.

Kedden Bokor József pályadíjnyertes népszimfonia, a »Kuruczfarfang« lett megis-mételve, szép számú közönség előtt. Az elő-adás kitűnősége mindenben igazolta a másod-izbeni előadást. Ennél jobb összejátékban a főváros színpadán se kerülhet színe ez a korrajz, melynek főszerepei Gá-bos Nelli (Ilona), Sugár Arankánál (Bözi), Fóti Fridánál (Katica), Erdélyi Gizellánál (Becsikiné), Mihályinál (Futo), Csikynél (Tetény), Ferenczynél (Bögözi) a legjobb kezekben voltak, míg az epizódalakok Talliánban (Bedő), Szathmáryban (Tamás diák) és Tóth Antalban találtak jeles személyesítőkre. Sugár Aranka, Gá-bos Nelli és Mihályi gyújtó hatással énekeltek a régi szép kuruc nótákat s a korhű jelmezek, a színpadon egyre válto-zó mozgalmas, összhangos képek sokasága csak fokozta a hatást úgy, hogy ezt az elő-adást bizvást számíthatjuk a legjobbak közé, melyet valaha a szentesi színpadon produkáltak. A közönség nem is fukarkodott lelkes, zajos tetszés-nyilvánításaival és elégedetten távozott előadás végeztével.

Tegnap »Napoleon öcsém« vigjáték ment, melyről a következő számunkban fogunk referálni.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Gabonatözsde. (Bpest, márc 31.) Az erős eszések, melyekről az ország különböző vidékei adnak hírt, a vetésekre egyelőre minden esetre kedvező befolyást gyakorolnak, ellenben mindenütt teljesen járhatlanok lesznek az utak, mincképpen következtében a hely-beli és vidéki piacok búzahozatalai jelenté-kenyen kissebbedni fognak. Ennek következményeivel egyes malmok már számoltak, a mennyiben néhány malom a mai délelőtti piacon nagyobb mennyiségű árut szerzett be rövid határidőre való szállításra. Az hogy a mai piacon nyilvánult vételkedv csak szor-

ványos jellegű és egyes malmok a vétetből teljesen tartózkodtak, legjobb bizonyítéka annak, hogy nem a liszt üzletben remélt javulás, hanem a spekulatív elem volt a mai vásárlások egyedüli rugója. Látjuk tehát, hogy időjárásbeli abnormalitások szükségessé ahhoz, hogy a búzaárak javuljanak és mi sem természetesebb annál, hogy az árfejlődések ilyen impulzusainak a gazdák örülnek legke-vésbé. Mert mi haszna a gazdának a jobb árakból, ha az eladásra szánt búzának piacra vitele teljesen lehetetlen.

Laplajadonos és felelős szerkesztő: Dr. MATEFFY FERENC
Társ-szerkesztő BÁNPALVI LAJOS.

3867 sz. Csongrádvármegye alispánjától.
a. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Szentes rendezett tanácsú város-nál üresedésben levő s évi 1600 frt fizetéssel díjazott mérnöki állásra ezen-nel pályázatot hirdetek s felhivom azokat, akik ezen tisztai állást elnyerni kívánják, hogy életkorukat, eddigi alkalmatlanságukat, elméleti képzettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályá-zati kérvényeiket folyó évi április hó 21-ik napjának d. u. 5 órájáig hozzám nyujtsák be.

Megjegyzem, mikép a városi szer-vezésszabályrendelet megengedi, hogy a városi mérnök polgármesteri engedélylyel, hivatalos teendőinek sérelme nélkül, magánmunkálatokat is végezzen, a következő díjak mellett:

1. Külsőterületen egész napi munkálkodásért 7 frt.
2. Külsőterületen félnapi munkálkodásért 5 frt.
3. Belterületen egész napi munkálkodásért 5 frt.
4. Belterületen fél napi munkálkodásért 3 frt.
5. Egy példányban vázlatrajz ké-sztéséért 2 frt, minden további példány-ért példányonként 1 frt.

A fuvart és segédmunkásokat a megrendelő saját költségén köteles előállítani.

Kelt Szentesen, 1900. évi március hó 30-án.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

388/1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1899. évi V. 5391. számú végzése következtében dr. Schlesinger Károly ügyvéd által képviselt

Reisenza'm javára Geméi Apoló és Berkecz Meszáros Ferenc ellen 400 kor. s jár. erejéig 1899. évi július hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1540 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és más tárgyak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járás-bírósg 1900 ik évi V. 2433 számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi december hó 12 napjától járó 6 szazalék kamatai, 1/4% váltó díj és eddig összesen 154 korona bírósági mar megállapított költségek erejéig a mindsenti ludasoldali 38 sz. tanyán alperesek lakásán leendő eszközésére 1900. évi április 5-én d. u. 3 órája határidőül ki-tűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érin-tett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsá-ron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingósá-gokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1900. évi március hó 22 napján.

Végh Sándor, kir. bir. végreh.

Csépő-gép eladás.

A mindszent-algyői uradalom baksi gazdaságban (posta: Sövényháza, va-sút: Kistelek) egy teljesen jókarban levő Clayton & Suthleworth fele csép-lőgép garnitúra eladó. — Tudako-zódhatni ugyanott, Vedres István tiszt-zárdó címén. 2--2

Uradalmi főintézőség.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-zönséget, hogy Szentesen megteleped-ve, mint mázólo, Szentes város és kör-nyékére elvállalok minden e szakba vá-gó munkát, u. m. képek, tükrök és más tárgyak aranyozását, valamint épület és bútorok festését, laggozását a leg-szebb kivitelben és a legjutányosabb árszámítás mellett.

Az aranyozás és festés tartóssá-gáért kezesseget vállalok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyok

Szentes, 1900. márc. hó.

tisztelettel:

3—3 Birn Simon,
mázoló.

Lakásom: III. t. 146. sz. Özv, Mikeczné háza (Központi-kávéház) mellett.

